

DE DIMENSIE VAN KERSTFEEST

HJM Sales, 19-12-2015

Geliefde broeders en zusters, in deze bijbelverkondiging wil ik spreken over het kerstfeest. Kerst zoals we dit uit de bijbel mogen verstaan. Niet wat wij mensen er van hebben gemaakt.

Mensen zeggen dat kerstfeest het feest van het licht is. Een nieuw begin in een donkere tijd, want vanaf kerst worden de dagen weer langer, komt er meer licht, keert de zon en gaat weer langer schijnen. Maar Jezus werd niet eind december geboren. Zijn geboortefeest werd door de kerk in december geplaatst om aansluiting te houden met de heidense lichtfeesten. Jezus werd in de herfst geboren rond het Joodse Loofhuttenfeest als men al het goede gedenkt, wat God heeft gedaan m.b.t. hun Verlossing uit Egypte's slavernij. Jezus' geboortedatum kan grofweg worden berekend aan de hand van de voorgeschreven, vaste volgorde van de priesterlijke dienst in de tempel. Het lag vast wanneer welk geslacht (familie) van priesters moest dienen. Zo was de vader (Zacharias) van Johannes de Doper ook priester en daarom weet men precies wanneer hij in de tempel diende en de engel Gabriël hem openbaarde dat zijn vrouw Elizabet zwanger zou worden. En omdat Elizabet reeds zes maanden zwanger was vóórdát Maria zwanger werd (Luk. 1:36), kan worden uitgerekend wanneer Jezus ongeveer geboren moet zijn.

Mensen leggen met kerst de nadruk op een tedere baby geboren in een stal. Maar nergens staat in de bijbel geschreven dat Jezus in een stal werd geboren.

In die stal staat dan volgens de traditie een os en een ezel. Ook dát staat nergens vermeld in de bijbel.

Drie wijzen zouden baby Jezus hebben bezocht. Maar de bijbel schrijft dat wijzen op bezoek kwamen, doch nergens dat er drié kwamen. Daarbij zouden zij volgens onze bijbelvertalingen uit het oosten komen, maar de originele Griekse grondtekst schrijft dat zij van de "opgang der zon" (Gr. "anatole") kwamen, wat volgens Openb. 7:2 verwijst naar de plaats van waar de engelen komen, dus naar de hemelse woonplaats van God.

Is het dan verkeerd om kerstmis te vieren? Neen, het is goed om jaarlijks de verjaardag van Jezus te vieren en te gedenken dat Hij voor ons werd geboren om ons te redden. Zo lang wij maar niet de geestelijke achtergrond uit het oog verliezen. Laten we over kerstmis lezen:

Luk. 2:4-17 – "En Jozef ging ook op van Galiléa, uit de stad Nazareth, naar Judéa, tot de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt, (omdat hij uit het huis en geslacht van David was); Om beschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was. En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zoude. En zij baarde haar eerstgeboren Zoon, en wond Hem in doeken, en leide Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg. En er waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hun kudde. En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze. En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden, en liggende in de kribbe. En van stonde aan was er met den engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen. En het geschiedde, als de engelen van hen weggevaren waren naar den hemel, dat de herders tot elkander zeiden: Laat ons dan heengaan naar Bethlehem, en laat ons zien het woord, dat er geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd. En zij kwamen met haast, en vonden Maria en Jozef, en het Kindeken liggende in de kribbe. En als zij Het gezien hadden, maakten zij alom bekend het woord, dat hun van dit Kindeken gezegd was."

De engelen verkondigden de geboorte van Jezus niet aan de koning van Israël of aan de hogepriester of andere priesters. Ook niet aan de edelen, de schriftgeleerden of andere

hooggeplaatste personen. Neen, de engel des Heren en de schare engelen gingen naar eenvoudige herders toe, die ook in donkere nachten waakten over hun kudden. Jezus werd ook niet geboren in een deftig paleis of dure villa. En zo zal Hij niet in een mensenhart kunnen worden geboren, dat zelfgerechtigd, hoogmoedig en vol van zichzelf is. Dit is de gebruikelijke verklaring en zeker niet bezijden de waarheid! Maar er zitten aan een medaille twee kanten. Want ook deze eenvoudige herders waren zwakke mensen die vol gebreken zijn. Dit wil ik illustreren met het volgende verhaal.

De eerste wereldoorlog welke tientallen miljoenen doden tot gevolg had, begon in 1914. En deze oorlog was met name een loopgravenoorlog. Vanaf België tot aan de Zwitserse grens liep er een frontlinie, waarbij de legers van de Duitsers en de Geallieerden in loopgraven tegenover elkaar lagen, soms slechts op een afstand van 100-200 meter. En ze bestookten elkaar met bommen en granaten en met gifbommen. Het was de hel op aarde. Toen werd het december 1914, de dagen voor kerst. En er gingen stemmen op om gedurende de kerstdagen een bestand, een wapenstilstand in te stellen. Maar de hoge heren, de generaals en politici, weigerden dit. Dat zou niet gebeuren!

Maar toen werd het kerstavond. En wat gebeurde er? Het werd stil en er werd niet meer geschoten. De eenvoudige soldaten beseften, dat Jezus was geboren. En aan de Duitse zijde van de loopgraven werden op verscheidene plaatsen honderden brandende kaarsjes naast elkaar geplaatst. En de Duitse soldaten begonnen hun mooie kerstliederen te zingen. De Franse en Engelse soldaten aan de overkant hoorden dat. En zij stemden in met het gezang en begonnen mee te zingen in het diepe besef, dat er vrede op aarde moest komen. Er werd gedurende de kerstdagen langs de hele frontlinie geen schot gelost. Integendeel! De soldaten klommen uit de loopgraven en liepen naar elkaar toe. Zij schudden elkaar de hand, sommigen omhelsden elkaar. Zij vroegen naar elkaars familie, wisselden cadeau's uit. Er werden zelfs onderling gevoetbald. In de media sprak men van een wonder van vrede. Maar na enkele dagen gingen zij de loopgraven weer in en was het opnieuw oorlog. Zij vermoordden elkander weer. De aanvoerders in dit bestand werden uiteindelijk zelfs zwaar gestraft. Het wonder was niet echt tot stand gekomen. Maar de bijbel zegt dan ook, dat er onder de mensen niemand rechtvaardig is (Rom. 3:10). Niemand is goed (Luk. 18:19)!

Daarom kan het niet waar zijn, dat de engelen de herders enkel bezochten omdat deze goed en rechtvaardig zouden zijn. Neen, zij kwamen m.n. om een andere reden. Voordat ik dit uitleg, wil ik u enkele namen geven voor de streek rond Bethlehem en andere markante plaatsen in die streek (Gen. 35:16-21, Mich. 5:1; Amos 1:1; Jer. 6:1-3; 2 Kron. 20:20,24).

1. Thekoa (תְּקוּעָה), dat "omheining" betekent. Maar het betekent ook "bazuin". We ontdekken hier een geestelijk typebeeld uit de Israëlitische Tabernakel, de latere Joodse tempel, waarover u op deze website een aantal studies kunt vinden. De Tabernakel had ook een omheining, refererend aan Gods bescherming van Zijn Gemeente. De Tabernakel beeldt dan ook o.a. Gods Koninkrijk uit en van hieruit klinkt de bazuin tot ons en juist met kerst: "Bekeer je, want het Koninkrijk van Jezus, de Vredevorst is nabij". De engelen zongen daarom "Ere zij God en vrede op aarde in de mensen een welbehagen".
2. Migdal-Eder (מִגְדַּל-אֶדֶר), dat "wachttorens van de kudde" betekent. Vanaf deze torens bewaakten de herders hun grote kudden schapen, lammeren en geiten. De Joodse schriftgeleerden leerden, dat vanaf hier de komst van de Messias wordt verkondigd. Wat jammer, dat zij de boodschap van de engelenschare in de kerstnacht daar in de velden rond Bethlehem niet hebben gehoord. Omdat waken in de bijbel een synoniem is voor bidden en aanbidden (Matth. 26:41; Mark. 13:33), zien we in Migdal-Eder een typebeeld van het Wierookaltaar in het Heiligdom van de Tabernakel.
3. Efratha (אֶפְרַתָּה), een andere naam voor Bethlehem. Het betekent "vruchtdracht, plaats van vruchtbaarheid". Daarom typeert Efratha de Kandelaar dat vruchtdracht uitbeeldt.
4. Bethlehem (בֵּית לֶחֶם) zelf betekent "broodhuis" en typeert de Tafel der Toonbroden.

Het neerdalen van God op aarde in de streek rond Bethlehem had tot gevolg dat daar een

heiligdom werd gecreëerd (Ex. 3: 5). In deze opsomming van (aan plaatsnamen gerelateerde) tabernakelobjecten ontbreken er nog twee erg belangrijke, nl. het Brandofferaltaar en de Arke des Verbonds. (NB, het Wasvat laat ik buiten beschouwing). Op het Brandofferaltaar werden de offerdieren aan God geofferd. De Arke des Verbonds stond in het Allerheiligdom en God woonde dáár, op de Ark temidden van Zijn volk! Maar juist in die kribbe waar baby Jezus lag, in Bethlehem, binnen de geestelijke omheiding Thekoa, kwamen én het Brandofferaltaar én de Arke des Verbonds tot uiting! En in de namen die aan Jezus werden gegeven, mogen we dit reeds ontdekken. Matth. 1:20-23 – *“En alzo hij deze dingen in den zin had, ziet, de engel des Heeren verscheen hem in den droom, zeggende: Jozef, gij zone Davids! wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit den Heiligen Geest; En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden, hetgeen van den Heere gesproken is, door den profeet, zeggende: Ziet, de maagd zal zwanger worden, en een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten Emmanuël; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons.”*

De eerste naam was Jezus, in Hebreeuws “Jesjoea” (יֵשׁוּעַ), d.w.z. “God redt”. Jezus redde ons door als een Offer in onze plaats aan het kruis te sterven. Hier zien we het Brandofferaltaar terug.

De tweede naam was Emmanuël, in Hebreeuws “Immanoe-el” (עִמָּנוּאֵל), d.w.z. “God met ons”. Door Jezus’ dood en Opstanding konden wij Gods kinderen worden en verkregen wij vrije toegang tot God en is Hij in ons hart gaan wonen. En straks als alles achter de rug is en wij Zijn Bruid zijn geworden, zal Hij voor eeuwig bij ons wonen (Openb. 21:2-3). We zien hier de Arke des Verbonds uitgebeeld.

Ik wil wat dieper op e.e.a. ingaan en de vraag die we stelden was: wáárom werden juist de herders door engelen bezocht? Hebr. 10:4-10 – *“Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme. Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid; Brandofferen en offer voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen sprak Ik: Zie, Ik kom (in het begin des boeks is van Mij geschreven), om Uw wil te doen, o God! Als Hij te voren gezegd had: Slachtoffer, en offerande, en brandoffers, en offer voor de zonde hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd (dewelke naar de wet geofferd worden); Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen. In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal geschied.”*

De onderliggende boodschap in deze verzen was de reden, dat de engelen juist de herders bezochten. Want die herders in de velden rond Bethlehem waren de zogenaamde tempelherders. Zij hoedden de kudden schapen uit welke de offerdieren voor de tempel te Jeruzalem werden uitgekozen. De engelen maakten aan de herders duidelijk dat hun werk ten einde was. Zij hoefden niet langer smetteloze, onberispelijke offerdieren te verzorgen, te voeden en groot te brengen. Want God had voorzien in Zijn Zoon, een rechtvaardig Man, zonder één enkele zonde, die spoedig op Golgotha’s kruis voor de zonden van de mensheid zou sterven.

In de kribbe lag dus Gods eigen Lam als uitverkoren Offer voor het Brandofferaltaar.

Maar Jezus was niet alleen Gods Offerlam. Hij lag daar in die kribbe ook als Gods verkozen Hogepriester, Die voor ons de toegang tot het hemelse Allerheiligdom, waar God woont, voor altijd zou openen. Dat heerlijke moment vond plaats toen Jezus stierf (Matth. 27:50-51; Hebr. 10:19-22). Voorheen mocht slechts één persoon, nl. de Joodse hogepriester, en slechts éénmaal per jaar op de grote Verzoendag het Allerheiligdom ingaan met het bloed van een geslacht, smetteloos en onberispelijk lammetje om voor het volk verzoening te doen. Als God het offer aanvaardde, daalde Zijn heerlijkheid neer. Maar Jezus stond na Zijn kruisdood op uit het graf en ging als eeuwige Hogepriester met Zijn eigen Bloed het Allerheiligdom in. Hij deed ook verzoening voor ons en nu is de weg voor altijd vrij. Wie wil mag komen!

Wij christenen vieren paasfeest als het Feest van Jezus' Opstanding. Als het Joodse volk háár paasfeest (d.w.z. paschafeest) viert, gebeurt tijdens de sedermaaltijd o.a. het volgende:

Drie ongezuurde broden liggen in doeken gewikkeld op de schotel. Deze drie broden duiden n.m.m. op de Drie-enige God: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. En dan heft de vader van het gezin de broden op, neemt het middelste brood, breekt het en legt het in een doek weg. Beter gezegd, hij verbergt het. **Dit brood noemt men de "afikoman" en staat symbool voor het vlees van het geofferde Paschalam (Misjna, Pesahim 119a).** Op het einde van de maaltijd wordt dit verborgen brood gezocht en gevonden. Indien aanwezig door de kinderen in het huis! Zij worden dan beloond door hun vader. De maaltijd kan zonder dit hervinden, kopen en gezamenlijk eten van dit laatste brood niét worden afgerond.

Het is dus Jezus, Gods Lam, Die door het gebroken brood wordt getypeerd. Hij werd als middelste Persoon van de Drie-enige God afgezonderd en door de Vader naar de aarde gezonden. Laten we nogmaals Luk. 2:10-12 lezen: *"En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden, en liggende in de kribbe."* De engel zei niet slechts, dat de Zaligmaker was geboren en als baby in een kribbe in Bethlehem lag. Dat zou voor de herders in feite genoeg zijn geweest. Maar neen! Hij zei dat de Zaligmaker geboren was en dat het téken daarvan was een baby gewikkeld in doeken in een kribbe in de stad van David, dus Bethlehem. Jezus lag in doeken gewikkeld in de kribbe.

Jezus werd geboren in Bethlehem, dat zoals reeds gezegd "broodhuis" betekent. En Hij was in doeken gewikkeld! De Joden hadden de gewoonte om warme versgebakken broden in doeken te wikkelen, zodat ze goed konden uitasemen en langer vers bleven. En dan borgen zij dat brood op in een broodkist. Zoals wij vroeger in een broodtrommel! Realiseren wij ons dat Jezus volgens Zijn eigen Woord het hemelse Brood is (Joh. 6:35,48)?

Om ons dan te bepalen bij de kribbe: "kribbe" komt van het Griekse "phatne", een zelfstandig naamwoord afgeleid van het werkwoord "pateomai", dat "om te eten" betekent. Een phatne was een houten kist dat als "voederbak" kon worden gebruikt, maar ook als "broodkist" werd gebruikt. Het was dus een kist waar eten in werd gedaan. Voor het vee, danwel om in doeken gewikkelde broden te bewaren en vers te houden.

Jezus lag dus als Gods Brood in een broodkist in het broodhuis. Dát was het teken!

Tijdens het nuttigen van het laatste Avondmaal (tijdens het Joodse paschafeest) zat Jezus met Zijn discipelen aan, als een vader nam Hij het middelste brood, brak het en zei volgens 1 Cor. 11:24 – *"En als Hij gedankt had, brak Hij het, en zeide: Neemt, eet, dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis."* Duidelijker kan toch niet? En zoals dat ongezuurde brood, de afikoman, in een doek werd gewikkeld en verborgen, zo werd Jezus na Zijn dood in linnen grafdoeken gewikkeld en weggelegd in een graf.

Joh. 19:40 – *"Zij namen dan het lichaam van Jezus, en bonden dat in linnen doeken met de specerijen, gelijk de Joden de gewoonte hebben van begraven."*

Jezus werd als hemels Ongezuurd Brood geboren, in doeken gewikkeld en in een kribbe gelegd. En als Ongezuurd Brood werd Hij zonder het zuurdesem van één enkele zonde in doeken gewikkeld, in een graf verborgen en begraven.

Maar zoals de afikoman weer werd teruggevonden, verrees Jezus levend uit dood en graf! De Opstanding van Jezus! Hij leeft en Hij is niet dood! En door wie werd de afikoman gevonden? Door de kinderen! Wie zullen Jezus in Zijn dood en Opstanding herkennen? Dat zijn juist de kinderen! Dat zijn zij die uit genade zijn wedergeboren tot Gods eigen kinderen. En uit de handen van de Vader zullen zij een geweldige beloning ontvangen. Een deel van die beloning is dat God nu reeds in hun hart woont en dat zij op ieder moment voor Hem in het hemelse Allerheiligdom mogen verschijnen.

Broeders en zusters, daarom zullen wij zuiver, oprecht en onschuldig als kinderen moeten worden. Matth. 18:3 – *“En zeide: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderkens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.”*

Want Jezus is beslist het levende, hemelse Brood voor een hongerende wereld, maar Hij is verborgen voor hen die Hem niet aannemen.

De Farizeërs vroegen Jezus om een teken hieromtrent (Joh. 6:30). Hun vraag impliceerde: *“Hoe kunnen wij weten, dat U het hemelse, levende Brood bent?”* Maar toch werd dit teken al in Luk. 2:12 door de engelen aan de herders doorgegeven en meteen na Zijn geboorte lag het hemelse Brood al in doeken gewikkeld in een broodkist.

En toen Zijn werk op aarde volbracht was en Jezus was opgestaan uit het graf, wat vonden de discipelen toen in het graf? Zij zagen de doeken liggen, waarin Hij gewikkeld was geweest en zij geloofden (Joh. 20:1-9).

Geliefde broeders en zusters, in de kribbe lag een baby, een Kind. Maar die baby was God Zelf. Een voor mensen onbegrijpelijk wonder en een mysterie! Het Kind was ook Gods Zoon, Gods Offerlam en Hogepriester. Jes. 9:5 – *“Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst;”*

Jezus kwam om vrede tussen ons en God te bereiken. Hij kwam om ons tot God te terug brengen. Verzoen u daarom met God! Juist nu met kerstmis!

Moge de Heiland u en mij bijzonder zegenen tijdens dit kersfeest. Amen.